

وحیدعظیم‌نیا دبیر گروه اقتصاد

ناترازی بنزین در مقایسه با سایر مسائل ناترازی انرژی در کشورمان مانند برق و گاز به دلیل تأثیر مستمر آن در طول سال و معایب و خطرات امنیتی مر تبط با آن اهمیت بیشتری دارد. یکی از راه‌حل‌های بالقوه برای ناترازی بنزین، تولید خودروهای دوگانه‌سوز

توسط خودروسازان ایرانی است. با فعال کردن تمام وسایل نقلیه در صنعت حمل و نقل، مانند تاکسی، تاکسی اینترنتی و ون، برای کار با بنزین و گاز طبیعی فشرده (CNG)، وابستگی به بنزین را می‌توان به میزان قابل توجهی کاهش داد. به جای ارائه سهمیه‌های اضافی بنزین ارزان به این خودروها، می‌توان سهمیه مصرف سوخت CNG را در نظر گرفت و استفاده از CNG را به عنوان منبع سوخت جایگزین ترویج کرد. در صفحه پیش‌رو به بررسی این موضوع پرداخته‌ایم.

گفت‌وگو

عضو مجمع نمایندگان چهارمحال و بختیاری در گفت‌وگو با «جوان»:

نیازمند اصلاحات جدی در نظام تولید خودرو و کاهش مصرف بنزین خودروهای داخلی هستیم

عضومجمع نمایندگان چهارمحال و بختیاری معتقد است ناترازی انرژی علت و عوامل بسیار زیادی دارد و خودروهای تولید داخل استانداردهای لازم را در راستای مصرف بنزین ندارند.

احمد راستینه

عضومجمع نمایندگان چهارمحال و بختیاری

احمد راستینه عضو مجمع نمایندگان چهارمحال و بختیاری در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به راهکارهای جلوگیری از ناترازی بنزین و تأکید بر رفع مشکلات موتور خودروهای تولیدی در داخل کشور، گفت: ناترازی انرژی علت و عوامل بسیار مهم در این بخش مربوط به این است که خودروهای ما استانداردهای لازم را در مصرف بنزین ندارند. وی ادامه داد: بنابراین نیازمند اصلاحات جدی در نظام تولید خودرو و کاهش مصرف بنزین خودروهای داخلی هستیم. این نماینده مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: همچنین باید به این نکته اشاره کنیم که دنیا به سمت استفاده از ظرفیت‌های انرژی‌های تجدیدپذیر حرکت کرده است، از این رو ضرورت دارد ما نیز به سمت استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر حرکت کنیم. راستینه اشاره کرد: همچنین واردات خودروهای هیبریدی و برقی جهت کمک به اصلاح ناوگان حمل‌ونقل عمومی و حمل‌ونقل در درون کشور بسیار حائز اهمیت است.

وی با اشاره به خارج کردن خودروهای فرسوده از چرخه حمل‌ونقل عمومی، گفت: این خودروها هم سهم زیادی از مصرف بنزین و گازوئیل را به خود اختصاص داده و باید این مسئله نیز مدنظر قرار گیرد. همچنین تلاش برای اصلاح الگوی مصرف و کار فرهنگی مؤثر می‌تواند گام مناسبی در راستای استفاده بهینه از انرژی قلمداد شود و ناترازی‌های بنزین را برطرف کند.

شرط ۴۰ درصدی شدن سی‌ان‌جی در سبد سوخت

در حال حاضر ظرفیت عرضه سی‌ان‌جی در کشور ما ۴۰ میلیون متر مکعب در روز است و ظرفیتی که استفاده می‌شود ۲۰ میلیون متر مکعب است، یعنی ما تقریباً با نیمی از ظرفیت موجود کار می‌کنیم و ۵۰ درصد باقیمانده ظرفیت بلااستفاده مانده است. محسن جوهری، عضو انجمن صنفی سی‌ان‌جی با اشاره به جایگاه سی‌ان‌جی در سبد سوخت کشور گفت: «در حال حاضر ظرفیت عرضه سی‌ان‌جی در کشور ما ۴۰ میلیون متر مکعب در روز است و ظرفیتی که استفاده می‌شود ۲۰ میلیون متر مکعب است، یعنی ما تقریباً با نیمی از ظرفیت موجود کار می‌کنیم و ۵۰ درصد باقیمانده ظرفیت بلااستفاده مانده است، بنابراین اگر از صنعت سی‌ان‌جی حمایت شود و دولت کمک کند تا خودروهای شخصی و عمومی بنزین‌سوز تبدیل به دوگانه‌سوز شوند قطعاً می‌توانیم سهم سی‌ان‌جی را در سبد سوخت افزایش دهیم و از ۲۰ درصد کنونی سبد سوخت خودروهای سبک به سمت ۴۰ درصدی که هدف‌گذاری شده است حرکت کنیم.»

وی افزود: «مصوبه شورای اقتصاد برای تبدیل یک میلیون و ۴۲۸ هزار دستگاه خودرو در ادامه مصوبه مجلس یعنی طرح توسعه سی‌ان‌جی تصویب شده، اما در عمل اتفاق خاص و عملی نیفتاده است و اکنون غیر از اینکه خودروی جدیدی به ناوگان دوگانه‌سوز کشور اضافه نمی‌شود مشکل دیگری به وجود آمده که خودروهای سی‌ان‌جی سوز فعلی مستهلک شده‌اند و مخازن‌شان باید ترمویش شود.»

عضو انجمن صنفی سی‌ان‌جی درباره اجبار خودروهای عمومی به گازسوز شدن گفت: «در کشور ما اجبار جواب نداده و در حال حاضر سهمیه سوخت و اتتبار و تاکسی‌ها کم شده‌است، اما وقتی سوخت بنزین نسبت به کشورهای همسایه قیمت پایین‌تری دارد، کسی رغبتی به مصرف گاز به عنوان سوخت ندارد.»

وی تأکید کرد: «باید از برخی مشوق‌ها استفاده کنیم که مردم سی‌ان‌جی استفاده کنند، ضمن اینکه اکنون خودروهای سی‌ان‌جی سوز کشور نسل کم هستند و افت راندمان دارند، بنابراین شرایط مهیا نیست.»

جوهری خاطر نشان کرد: «اگر در حوزه تقاضا خوب عمل کنیم و مصوبه شورای اقتصاد را برای همه خودروها نه فقط وانت‌بارها اعمال کنیم تا همه امکان ثبت‌نام در سامانه را داشته باشند، گام رو به جلویی برداشته‌ایم، اگر تقاضا زیاد شود توان عرضه و ظرفیت در کشور وجود دارد و به این ترتیب خود به خود سهم سی‌ان‌جی در سبد سوخت بیشتر می‌شود.»

اقتصادسپاری

سرویس اقتصادی ۶۰۴۰۸۸۲۳۰

«جوان» الزامات استفاده از CNG را به عنوان سوخت جایگزین بررسی می‌کند

گره کور بنزین با تنوع «سبد سوختی» باز می‌شود

تنوع بخشیدن به سبد سوختی و توسعه خودروهای دوگانه‌سوز برقی و گازی بستری برای حل ناترازی بنزین است

به هر روی موضوع ناترازی بنزین در ایران توجه فوری را می‌طلبد و نیازمند راه‌حل‌های جامع است. تولید خودروهای دوگانه‌سوز در کنار توسعه گزینه‌های سوخت جایگزین و ترویج خودروهای برقی می‌تواند وابستگی به واردات بنزین را به میزان قابل توجهی کاهش دهد. با اجرای این راه‌حل‌ها، ایران می‌تواند خطرات اقتصادی و امنیتی مر تبط با کمبود بنزین را کاهش دهد و بخش انرژی پایدار تر و متعادل‌تر را تضمین کند.

در رابطه پیرامون ناترازی بنزین و لزوم مقابله با آن در زمینه حل این معضل بزرگ باید علاوه بر اصلاح قیمتی بنزین، بسر راهکارهای غیرقیمتی نیز تمرکز کنیم. در همین راستا نیز با دو نفر از کارشناسان حوزه انرژی به گفت‌وگو پرداختیم.

■ **خودروهای دوگانه‌سوز گازی و برقی راهکار مقابله با ناترازی بنزین**

حسین محمودی اصل

کارشناس اقتصادی

این کارشناس اقتصادی توضیح می‌دهد: «واردات خودرو می‌تواند کمک‌کننده باشد و فضای رقابتی به وجود بیاورد. اما باید مراقب باشیم که در این پروسه خودروساز داخلی را نابود نکنیم. هم‌زمان که به واردات خودرو می‌پردازیم، باید حمایت‌های منطقی از خودروی داخلی داشته باشیم تا بتواند به رقابت بریزد.»

محمودی اصل می‌گوید: «ما هزینه‌هایی را بر خودروسازان داخلی تحمیل می‌کنیم، به طور مثال، آنها را مجبور کردیم که خودروها را در شرایط قرعه‌کشی پایین‌تر از قیمت تمام‌شده بفروشند. از طرف دیگر، خودروسازان را مجبور می‌کنیم که نیروی کار بسیار زیادی را به کار بگیرند. در این شرایط، نمی‌توانیم توقع داشته باشیم خودروساز داخلی بتواند با خارجی‌ها رقابت کند. باید شرایط منصفانه‌ای به وجود بیاوریم و واردات هم داشته باشیم.»

وی ادامه می‌دهد: «باید شرایط رقابت کامل را در حوزه خودرو در کشور ایجاد کنیم. نیاز است

قیمت‌گذاری دستوری خودرو را حذف کنیم و به خودروسازان اجازه فعالیت آزادانه را بدهیم. در طرف مقابل، واردات داشته باشیم و فضای رقابت را به وجود بیاوریم.»

این کارشناس اقتصادی تصریح می‌کند: «یکی از دلایل افزایش تورم در کشور در تمامی زمینه‌ها حتی در ارتباط با دلار، نبود واردات خودرو است. الفتح بالای اقتصادی برای کشور دارد و به لحاظ امنیتی و سیاسی مشکل‌ساز می‌شود. از طرف دیگر، نمی‌توانیم تا بی‌نیاهت تولید کنیم و هم‌زمان افزایش مصرف هم داشته باشیم. لازم است به سرعت سیاست‌هایی را در راستای بهینه‌سازی مصرف بنزین، بهبود کیفیت خودروهای داخلی، واردات خودروهای با کیفیت خارجی و دوگانه‌سوز کردن خودروها به اجرا بگذاریم.»

وی تأکید می‌کند: «نیاز است سیاست‌گذاری‌های منسجم و کم‌تر از یک‌درصد از تولید به این منظور اختصاص دارد. این امر نیاز به اجرا دارد و علاوه بر ترویج خودروهای دوگانه‌سوز، راه‌حل‌های بالقوه دیگری نیز برای رفع ناترازی بنزین در ایران وجود دارد. توسعه سبد سوخت خودروهای سواری کشور و افزایش سهم مصرف CNG و برق به عنوان سوخت خودروهای سواری از جمله این موارد است. تسهیل توسعه ناوگان حمل‌ونقل شهری که از سوخت‌های جایگزین استفاده می‌کنند و تسهیل در تولید خودروهای برقی و در عین حال کاهش هزینه‌های واردات آنها نیز گزینه‌های مناسبی هستند.

اولویت بندی و رسیدگی به موضوع ناترازی بنزین به دلیل پیامدهای اقتصادی قابل‌توجه آن برای ایران بسیار مهم است. واردات بنزین با هزینه میلیاردی نه تنها منابع انرژی کشور را تحت فشار قرار می‌دهد، بلکه مدیریت بخش انرژی را نیز با چالش‌هایی مواجه می‌کند. ایران می‌تواند با اجرای راهکارهای مؤثری مانند ترویج خودروهای دوگانه‌سوز و توسعه بنزین، پایداری امن‌دن هزینه‌های خانوارها و کاهش آلودگی هوا می‌تواند دست‌مزدت‌های بسیاری برآیدمان دارد و افزایش دهد.

و کمبود گاز و... قیمت گاز افت کرد و بهای نفت تثبیت شده است، نشان دهنده فاصله گرفتن دنیا از سوخت‌های فسیلی است.»

وی می‌گوید: «یکی از راهکارهای مهم برای رفع مشکل ناترازی بنزین در کشورمان، رفتن به سمت استفاده از خودروهای برقی است. این خودروها آینده جهان هستند و ما نمی‌توانیم آن را نادیده بگیریم. استفاده از خودروهای برقی به کاهش مصرف بنزین، پایین آمدن هزینه‌های خانوارها و کاهش آلودگی هوا می‌انجامد و مزیت‌های بسیاری برایمان دارد.»

■ **لزوم بهبود کیفیت خودروهای تولیدی و توسعه واردات خودرو**

حسن مرادی، استاد حقوق انرژی دانشگاه تهران نیز با اشاره به این موضوع که یکی از مهم‌ترین مشکلات کشورمان که به ناترازی بنزین دامن می‌زند، نا بسامان بودن وضعیت کیفیت خودروهای مصرفی در کشور است به «جوان» می‌گوید: «کیفیت پایین خودروها بسیار مشکل‌زا است و مالکین، دولت و مردم را متضرر می‌کند. خودروهای پرمصرف باعث می‌شوند که مالکین پول بیشتری برای بنزین بپردازند، این خودروها آلودگی هوای بالایی دارند و مشکلات جدی به لحاظ سلامت برای مردم ایجاد می‌کنند. دولت نیز مجبور است تاوان این مشکلات را بپردازد.» لازم است به سرعت در راستای بهبود کیفیت خودروهای داخلی به لحاظ موتور و میزان مصرف بنزین اقدامات جدی انجام دهیم.»

■ **تکیه بر توسعه سوخت جایگزین و خودروهای دوگانه‌سوز**

وی می‌افزاید: «علاوه بر اینکه روند تولید در کارخانجات فعلی اصلاح می‌شوند، باید به تأسیس شرکت‌های خودروسازی جدید بپردازیم. به نحوی که به سمت تولید اتومبیل‌های برقی برویم. دنیا در حال فاصله گرفتن از سوخت‌های فسیلی و حرکت به سمت انرژی‌های پاک است. ما هم باید همین روند را در پیش بگیریم. باید روی مسئله ناترازی بنزین از طریق توسعه سبد سوختی کشور و اضافه‌شدن برق تجزیه‌خوبی نیز در زمینه تبدیل خودروهای بنزینی به خودروهای دوگانه‌سوز داشتیم.»

مرادی ادامه می‌دهد: «وزیر صمت نیز بارها اعلام کرده‌اند که عزم‌شان برای بهبود شرایط فعلی جدی است. اصلاح کیفیت خودروهای تولیدی فعلی و تأسیس شرکتهای جدید تولید خودروهای برقی قطعاً به سود ماست و به حل مشکل ناترازی بنزین کمک می‌کند. در غیر این صورت هر روز بر خامت جدی مسئله‌ی ناترازی بنزین افزوده می‌شود و باید هزینه‌های بیشتری برای این امر بپردازیم.»

استاد حقوق انرژی دانشگاه تهران خاطر نشان می‌کند: «یکی از مهم‌ترین راهکارهای پیش روی ما برای حل مشکل ناترازی بنزین این است که به واردات خودروهای با کیفیت خارجی بپردازیم. در همین ارتباط، مجلس واردات خودروهای دست دوم خارجی را در دستور کار قرار داد. متأسفانه کارخانجات در این تصمیم مجلس دخالت کردند.» وی‌گوید: «قطعاً واردات خودروهای با کیفیت خارجی به نفع کشور است و مجلس و دولت نباید اجازه دهند، کارخانجات در این‌موضوع دخالت کنند. باید بر اساس منافع کشور تصمیم بگیریم و در راستای حل مشکل ناترازی بنزین گام برداریم. لازم است واردات خودروها را، انحصار کارخانجات دور کنیم و افراد مورد اطمینان دولت که در حوزه خودرو خیره هستند به این‌موضوع ورود کنند.»

استاد حقوق انرژی دانشگاه تهران تصریح می‌کند: «باید با سرعت واردات خودروهای دست دوم کلاس بالای خارجی را در دستور کار قرار دهیم تا مردم بتوانند در رقابت با خودروهای بی‌کیفیت و پرمصرف داخلی از آن‌ها استفاده کنند.»

سیزدهم وارد کرد.

تمرکز بر سوخت جایگزین دوم یعنی CNG و LPG دوگانه‌سوز کردن تمام خودروهای فعال در صنعت حمل‌ونقل بسیار مهم و کلیدی است و می‌تواند تمامی واردات بنزین کشور را به صفر برساند.

خودروهای بنزینی و برقی، باید بر بحث توسعه سبد سوختی کشور نیز تمرکز کنیم که پیش‌فرض غلط تکیه کامل سبد سوختی کشور به بنزین ضریات جبران‌ناپذیری را به اقتصاد کشور در برهه‌های مختلف در انتهای دهه ۸۰ و همچنین ابتدای دولت